TAČKA III

predviđeni Merilima za izbor u akademsko zvanje, jer ima objavljene radove i bodove u renomiranim časopisima SCI/SSCI, koji su uslov za dalje napredovanje u akademskoj karijeri.

RECENZENT

Prof. dr Danijela Gavrilović, redovna profesorka
Filozofski fakultet Univerziteta u Nišu

REFERAT

Za izbor u akademsko zvanje za oblasti: **Fizička geografija i Društvena geografija** na Studijskom programu za geografiju Filozofskog fakulteta u Nikšiću.

Konkurs je objavljen u dnevnom listu "Pobjeda" od 15.10.2021. godine. Na raspisani Konkurs javio se kandidat **DR MIROSLAV DODEROVIĆ.**

BIOGRAFIJA

Rođen sam 02. oktobra 1966. godine u Plužinama. Osnovnu i srednju školu - zanimanje pomoćni analitičar u obrazovnoj djelatnosti - učio sam i završio u Nikšiću. Studirao sam na Odsjeku za istoriju i geografiju na Filozofskom fakultetu u Nikšiću od 1986. do 1990. godine. Diplomirao sam iz oblasti hidrografije i turističke geografije sa temom "Turistička valorizacija hidrografskih motiva Pive", na istom Odsjeku 29. oktobra 1990. godine sa srednjom ocjenom u toku studija **9,55.** Za izvanredno zalaganje u radu, redovno polaganje ispita i postignuti uspjeh u toku studija, dobio sam diplomu "Luča" 1991. godine. Od Ministarstva za nauku Republike Crne Gore, kao jedan od najboljih studenata Univerziteta Crne Gore, dobio sam stipendiju za dalje usavršavanje u struci školske 1990/91. godine. Upisao sam postdiplomske studije - smjer Regionalna geografija, na Geografskom fakultetu Univerziteta u Beogradu, i položio sa prosječnom ocjenom **9,80** sve ispite predviđene nastavnim planom studija. Nakon toga, uradio sam a potom na istom fakultetu 13. oktobra 1998. godine i odbranio magistarsku tezu pod nazivom "Piva, savremene regionalno – geografske promjene" i time stekao akademski stepen magistra geografskih nauka. Doktoriro sam 13.01.2005. godine na Geografskom fakultetu Beogradskog Univerziteta sa temom "Regionalno geografske promjene u dolini Tare".

Član sam dva međunarodna projekta COST ACTION: Islamic Legacy: Narratives East, West, South, North of the Mediterranean (1350–1750) (2018–2023) i People in Motion: Entangled Histories of Displacement across the Mediterranean (1492–1923) (2018–2023).

Urednik sam časopisa Godišnjak Geografskog društva Crne Gore. Predsjednik sam Geografskog društva Crne Gore. U martu 2019. godine izabran sam u Redakciju za izdavanje izvora za istoriju Crne Gore **Crnogorske akademije nauka i umjetnosti.** Rukovodilac sam projekta, koji predstavlja sufinansiranje naučne i tehnološke saradnje između Crne Gore i Republike Slovenije (2021/22. godina). Predsjednik sam Komisije za Studensku nagradu opštine Nikšić od 2021. godine. Član sam Savjeta za lokalnu samoupravu i razvoj opštine Nikšić. Od 2017. godine član sam Suda časti – Etičkog odbora na Univerzitetu Crne Gore. Član sam komisije za doktorske studije na Filozofskom fakultetu. Takođe, član sam komisije za uređivačku djelatnost Filozofskog fakulteta. Učestvovao sam na više domaćih i međunarodnih naučnih skupova.

PODACI O RADNIM MJESTIMA I IZBORIMA U ZVANJA

Neposredno poslije diplomiranja počeo sam da radim kao saradnik-stipendista na Filozofskom fakultetu u Nikšiću. Za asistenta-pripravnika na Filozofskom fakultetu u Nikšiću sam izabran 28.01.1993. godine. Nastavno naučno vijeće Univerziteta Crne Gore me je izabralo za asistenta za predmete Hidrologija Crne Gore i Regionalna geografija. Izabran sam u akademsko zvanje **docenta** Univerziteta Crne Gore za predmete Osnovi prostornog planiranja i Regionalna geografija III na sjednici Senata 2006.godine. Godine 2012. sam izabran u zvanje docenta za užu naučnu djelatnost Prirodne nauke na Univerzitetu Privredna akademija u Novom Sadu. U martu 2017. godine Senat Univerziteta Crne Gore izabrao me u akademsko zvanje **vanrednog profesora**, za užu naučnu oblast: Geografija i Hidrologija kopna.

Obavljao sam poslove sekretara Vijeća Odsjeka za istoriju i geografiju, a od 1994. do 2004. godine, bio sam član Senata Univerziteta Crne Gore, te član Savjeta Filozofskog fakulteta. Bio sam rukovodilac Studijskog programa za geografiju i prostorno planiranje od 2006-2014.godine. Od 2008 – 2014. bio sam rukovodilac postdiplomskih studija iz prostornog planiranja na Filozofskom fakultetu Univerziteta Crne Gore Predavač sam na postdiplomskim studijama iz oblasti prostornog planiranja na disciplini: Metode i tehnike u prostornom planiranju. Predavač sam i na doktorskim studijama prostornog planiranja. Angažovan sam bio kao nastavnik na Mašinskom fakultetu školske 2013/2014. na predmetu Prostorno planiranje. Radno sam angažovan od 2013. godine na specijalističkim i Arhitektonskog fakulteta na predmetu Planiranje seoskih naselja, Pored toga angažovan sam kao predavač na master studijama Arhitektonskog fakulteta na predmetima Ruralna analiza i Pejzaži i arhitektura ekologije. Tokom maja mjeseca 2021. godine preko evropskog programa Erasmus držao sam na predavanja na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Osijeku.

KLASIFIKACIONA BIBLIOGRAFIJA
KVANTITATIVNA OCJENA REFERENCI DO POSLEDNJEG IZBORA
(Spisak referenci je dat u Biltenu Univerziteta br. 389 od 30. 12. 2017., str. 14–24)

1. NAUČNOISTRAŽIVAČKA DJELATNOST						**UKUPNI BROJ BODOVA**
1.1. Monografije	1.1.1.	1.1.2.	1.1.3.	1.1.4.	1.1.5.	**12**
Broj referenci*broj bodova		5*1		7*1		
1.2. Radovi objavljeni u časopisima		1.2.1.	1.2.2.	1.2.3.	1.2.4.	**87**
Broj referenci*broj bodova		7*2	4*13	1.5*14		
1.3. Radovi na kongresima, simpozijumima, seminarima			1.3.1.	1.3.2.	1.3.3.	**47.33**
Broj referenci*broj bodova			2*21 0.4*8	2*1 0.13*1		
1.4. Uvodno, objavljeno plenarno predavanje				1.4.1	1.4.2	
Broj referenci*broj bodova						
1.5. Recenzije			1.5.1.	1.5.2.	1.5.3.	
Broj referenci*broj bodova						
UKUPNO ZA NAUČNOISTRAŽIVAČKU DJELATNOST						
2. UMJETNIČKA DJELATNOST						
Premijerno predstavljanje	2.1.	2.2.	2.3.	2.4.	2.5.	2.6.
Broj referenci/broj bodova						
UKUPNO ZA UMJETNIČKU DJELATNOST						
3. PEDAGOŠKA DJELATNOST						
3.1. Udžbenici		3.1.1.	3.1.2.	3.1.3.	3.1.4.	**5**

Broj referenci*broj bodova	1*5			
3.2. Priručnici	3.2.1.	3.2.2.	3.2.3.	
Broj referenci*broj bodova				
3.3. Gostujući profesor		3.3.1.	3.3.2.	
Broj referenci*broj bodova				
3.4. Mentorstvo	3.4.1.	3.4.2.	3.4.3.	19.5
Broj referenci*broj bodova		1*2	0.5*35	
3.5. Kvalitet pedagoškog rada (može se koristiti ukoliko se na zvaničnim studentskim anketama najmanje tri godine uzastopno dobiju odlične ocjene za sve elemente pedagoškog rada) 1*5				5
UKUPNO ZA PEDAGOŠKU DJELATNOST				
4. STRUČNA DJELATNOST				
4.1. Stručna knjiga		4.1.1.	4.1.2.	
Broj referenci*broj bodova				
4.2. Urednik ili koeditor	4.2.1.	4.2.2.	4.2.3.	3
Broj referenci*broj bodova	1*3			
4.3. Stručni članak			4.3.1.	0.5
Broj referenci*broj bodova			5*0.10	
4.4. Objavljeni prikazi			4.4.1.	13.1
Broj referenci*broj bodova			0.5*12 01*11	
4.5. Popularno-stručni članci			4.5.1.	
Broj referenci*broj bodova				
4.6. Ostala dokumentovana stručna djelatnost			4.6.1.	
Broj referenci*broj bodova			2*6	12
UKUPNO ZA STRUČNU DJELATNOST				204.43

KVANTITATIVNO OCJENJIVANJE NAUČNO-ISTRAŽIVAČKE I STRUČNE BIBLIOGRAFIJE

1	**NAUČNOISTRAŽIVAČKA DJELATNOST**		
Autorske naučne monografije			
M2 Poglavlje u monografiji međunarodnog značaja		**UKUPNO ZA REFERENCU**	**ZA KANDIDATA**
1.	Burić, D., Dragojlović, J., Penjišević-Sočanac, I., Luković, J. & **Doderović, M.** (2019). Relationship Between Atmospheric Circulation and Temperature Extremes in Montenegro in the Period 1951–2010. Climate Change Adaptation in Eastern Europe, pp. 29-42. Springer. https://doi.org/10.1007/978-3-030-03383-5_3. ISBN: 978-3-030-03382-8.	9	1.8
Radovi u naučnim časopisima			
Q1 Rad u vodećem međunarodnom časopisu (časopis indeksiran na WoS listama, rangiran u prvih 25% časopisa)		**UKUPNO ZA REFERENCU**	**ZA KANDIDATA**
1.	Burić, D. & **Doderović, M.** (2021). Changes in temperature and precipitation in the instrumental period (1951–2018) and projections up to 2100 in Podgorica (Montenegro). *International Journal of Climatology*, 41(S1), pp. E133–E149 (potvrda o vodećem autorstvu). https://doi.org/10.1002/joc.6671. ISSN: 08998418.	15	15
2.	**Doderović, M.**, Burić, D., Mijanović, I. & Premović, M. (2021). Analysis of river water and air pollution—Pljevlja as a "hot spot" of Montenegro. *Sustainability*, 13(9), 5229, pp. 1-15. https://doi.org/10.3390/su13095229. ISSN: 20711050.	15	15
Q3 Rad u međunarodnom časopisu (časopis indeksiran na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama, rangiran u prvih 75% časopisa)		**UKUPNO ZA REFERENCU**	**ZA KANDIDATA**
1.	Burić, D.B., Dragojlović, J.M., Milenković, M.D., Popović, L.Z. & **Doderović, M.M.** (2018). Influence of variability of the East Atlantic Oscillation on the air temperature in Montenegro. *Thermal Science*, 22(1), pp. 759–766. https://doi.org/10.2298/TSCI170710211B. ISSN: 03549836.	9	1.8
2.	Burić, D., **Doderović, M.**, Dragojlović, J. & Penjišević, I. (2020). Extreme weather and climate events in Montenegro – case study, November 2019. *Weather*. https://doi.org/10.1002/wea.3885. ISSN:1477-8696. https://rmets.onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.1002/wea.3885	9	4.5
Q4 Rad u međunarodnom časopisu (ostali časopisi indeksirani na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama)		**UKUPNO ZA REFERENCU**	**ZA KANDIDATA**
1.	Rovčanin Premović, G. & **Doderović M.** (2020). Obnova i revitalizacija spomenika kulture na Crnogorskom primorju oštećenih u potresu 1979. godine. *Prostor: znanstveni časopis za arhitekturu i urbanizam*, 28(2), pp. 412-425. https://doi.org/10.31522/p.28.2(60).15. ISSN: 13300652.	6	3

2.	Burić, D. & **Doderović, M.** (2020). Projected temperature changes in Kolašin (Montenegro) up to 2100 according to EBU-POM and ALADIN regional climate models. *Idojaras*, 124(4), pp. 427–445. http://doi.org/10.28974/idojaras.2020.4.1. ISSN: 03246329.	6	3
Q5 Rad u međunarodnom časopisu koji nije indeksiran na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama		**UKUPNO ZA REFERENCU**	**ZA KANDIDATA**
1.	Burić, D. & **Doderović, M.** (2019). Precipitation, Humidity and Cloudiness in Podgorica (Montenegro) during the Period 1951–2018. *Geographica Pannonica*, 23(4), pp. 233–244 (ESCI, SCOPUS). ISSN: 03548724.	4	4
2.	Lješević, M. & **Doderović, M.** (2020). On Regional Aspects of Vertical Distribution of Montenegrin Population. *Quaestiones Geographicae*, 2020, 39(1), pp. 93–98 (ESCI, SCOPUS). ISSN: 20816383.	4	2
3.	**Doderović, M.**, Mijanović, I., Burić D. & Milenković, M. (2020). Assessment of the water quality in the Morača River Basin (Montenegro) using water quality index. *Bulletin of the Serbian Geographical Society*, 100(2), pp. 67–81 (SCOPUS). ISSN: 0350-3593.	4	4
4.	**Doderović, M.**, Burić, D., Ducić, V. & Mijanović, I. (2020). Recent and future air temperature and precipitation changes in the mountainous north of Montenegro. *Journal of the Geographical Institute Jovan Cvijić SASA*, 70(3), pp. 189–201 (SCOPUS). ISSN: 03507599.	4	4
5.	Premović, M. & **Doderović, M.** (2020). Demographic and Historical Features of Montenegro. *Near East Historical Review*, 10 (1), pp. 1–11. ISSN:2717-6363.	4	2
K2 Naučni rad na međunarodnom naučnom skupu (štampano u cjelini)		**UKUPNO ZA REFERENCU**	**ZA KANDIDATA**
1.	**Doderović, M.** & Popović, Lj. (2018). Geopolitički značaj Skadarskog jezera za Crnu Goru. Međunarodna naučna konferencija "Geopolitički procesi u savremenom evroazijskom prostoru". Banja Luka, str. 601– 617. ISBN: 978-99976-711-0-3.	2	2
2.	**Doderović, M.** & Elezović, D. (2019). Geographical and Historical features of Montenegro as the basis for a modern geopolitical determination, Geopolitical and Security Challenges in Southeastern Europe, editors Dragan Stanar, Miša Stojadinović, Belgrade, Center for Strategic Forecast, pp. 211-236. ISBN: 978-86-900504-2-0.	2	2
3.	Lakić, Z. & **Doderović, M.** (2019). Emigration from Montenegro both in the past and present-day, International Conference Approaching 20?? Year., Podgorica, Montenegrin Academy of Sciences and Art, pp. 365-379. ISBN: 978-86-7215-460-3.	2	1
4.	**Doderović, M.** & Mijanović, I. (2020). Geospatial analysis of agricultural land in Nikšić (Montenegro) from 1990 to 2018. GEA (Geo Eco-Eco Agro) International Conference - Book of Proceedings 28-31 May 2020, Podgorica, Montenegro, pp. 393 – 397. ISBN 978-86-86625-28-1.	2	2
5.	Burić, D., **Doderović, M.**, Jovan Dragojlović, J., Penješević, I. (2021): SHORT-TERM FORECAST IN FUNCTION OF ADAPTATION TO A POTENTIALLY DANGEROUS TIME: CASE OF HURRICANE WIND GUST (MONTENEGRO). THE 5TH SERBIAN CONGRESS OF GEOGRAPHERS INNOVATIVE APPROACH AND PERSPECTIVES OF THE APPLIED GEOGRAPY, UNIVERSITY OF NOVI SAD, FACULTY OF SCIENCES DEPARTMENT OF GEOGRAPHY, TOURISM AND HOTEL MANAGEMENT. pp. 27–35. ISBN: 978-86-7031-589-1.	2	1
K4 Saopštenje na međunarodnom naučnom skupu (štampano u izvodu)		**UKUPNO ZA REFERENCU**	**ZA KANDIDATA**
1.	**Doderović, M.** & Jašović, Lj. (2018). Potential of tourism development in the Niksic municipality, Montenegro. International GEA (GEO Eco-Agro) Conference "Green Room Sessions", Nikšić: Filozofski fakultet, Book of Abstracts, p. 143. ISBN: 978-86-7798-112-9.	0.5	0.5
2.	Babić, D. & **Doderović, M.** (2018). Analysis of the rural infrastructure and sustainable development of the rural area of the Municipality of Pljevlja. International GEA (GEO Eco-Agro) Conference "Green Room Sessions", Nikšić: Filozofski fakultet, Book of Abstracts, p. 136. ISBN: 978-86-7798-112-9.	0.5	0.5
3.	**Doderović, M.** & Đikanović, R. (2018). Geographical potentials of the Nikšić Župa and the possibility od sustainable development. International GEA (GEO Eco-Agro) Conference "Green Room Sessions", Nikšić: Filozofski fakultet, Book of Abstracts, p.166. ISBN: 978-86-7798-112-9.	0.5	0.5
4.	**Doderović, M. (2019).** Emigration From Montenegro in the Period 1878-1914. Erasmus International Academic Research Symposium on Educational and Social Sciences (5-6 April 2019 Izmir, Turkey), Book of Abstracts, p. 23. ISBN: 978-605-7602-38-1.	0.5	0.5
R5 Uređivanje monografije međunarodnog značaja		**UKUPNO ZA REFERENCU**	**ZA KANDIDATA**
1.	Globalization: Historical, Social and Economic Consequences : the proceedings of the International Scientific Conference held on April 3, 2021. International	4	4

	Scientific Conference. Nikšić, Institut za srpsku kulturu, 2021. ISBN: 978-9940-720-67-4.		
R8 Recenziranje monografije nacionalnog značaja		**UKUPNO ZA REFERENCU**	**ZA KANDIDATA**
1.	Ivanović, Z. (2016). Kučke vojvode. Podgorica, Narodna biblioteka "Radosav Ljumović", 516 str. ISBN: 978-86-7260-057-5.	1	1
2.	Milović, R. R. & Perišić, K. V. (2017). Rudine i Banjani : istorijski, antropogeografski i onomastički doticaji. Podgorica, Crnogorska akademija nauka i umjetnosti. 276 str. ISBN: 978-86-7215-392-7.	1	1
2.	Milović, R. R. (2017): Istorijska onomastika Banjana: od prvih pisanih pomena do kraja XIX vijeka, Podgorica : Galerija "Most", 318 str. ISBN: 978-86-85723-11-7.	1	1
3.	Milović, R. R. (2018). Piva i Banjani: istorijski, antropogeografski i onomastički doticaji. Podgorica, Udruženje Pivljana, 322 str. ISBN. 978-9940-643-03-4.	1	1
4.	Ivanović, Z. N. (2019). Pohara Kuča i dinastija Petrovića. Podgorica, Fond za razvoj Kuča "Marko Miljanov", 255 str. ISBN: 978-9940-9664-9-2.	1	1
5.	Milović, R. R. & Perišić, K. V. (2020). Istorijsko - onomastičke teme. Nikšić: R. Milović, 390 str. ISBN: 978-9940-9578-7-2.	1	1
6.	Ivanović, Z. N. (2020). Poznate i znamenite heroine (žene) plemena Kuča (1600 – 1913). Podgorica, Medeon. 412 str. ISBN: 978-9940-598-46-4.	1	1
R9 Recenziranje knjige studijskog karaktera izdate u inostranstvu		**UKUPNO ZA REFERENCU**	**ZA KANDIDATA**
1.	Marsenić, M. (2021). Demografski razvoj Niša prema podacima u matičnim knjigama (1879-1900). Kosovska Mitrovica, Filozofski fakultet. 234 str. ISBN: 978-86-6349-162-5.	0.5	0.5
Projekti			
I8 Učešće u međunarodnom naučnom projektu		**UKUPNO ZA REFERENCU**	**ZA KANDIDATA**
1.	**Istraživač u međunarodnom naučnoistraživačkom projektu COST ACTION 18129**: Islamic Legacy: Narratives East, West, South, North of the Mediterranean (1350–1750) (2018–2023). https://www.cost.eu/actions/CA18129/#tabs+Name:Management%20Structure	4	4
2.	**Istraživač u međunarodnom naučnoistraživačkom projektu COST ACTION 18140:** People in Motion: Entangled Histories of Displacement across the Mediterranean (1492–1923) (2018–2023). https://www.cost.eu/actions/CA18140/#tabs|Name:managementcommittee	4	4
3.	**Istraživač u međunarodnom projektu** Kreiranje geoprostorne baze podataka potencijalne solarne insolacije za teritoriju Crne Gore, Filozofski fakultet UCG i Građevinski fakultet Univerziteta u Beogradu https://www.ucg.ac.me/objava/blog/1275/objava/90960-studijski-program-za-geografiju-posjeta-gradevinskom-fakultetu-u-beogradu-u-okviru-bilateralnog-projekta-izmedu-crne-gore-i-republike-srbije	4	4
I10 Rukovođenje međunarodnim projektom		**UKUPNO ZA REFERENCU**	**ZA KANDIDATA**
1.	Sličnosti i razlike između obalnih i kontinentalnih srednjovjekovnih gradova na prostoru Slovenije i Crne Gore: Filozofski fakultet UCG i Filozofski fakultet, Univerzitet u Mariboru (prof. dr Miroslav Doderović i doc. dr Tone Ravnikar). Projekat predstavlja sufinansiranje naučne i tehnološke saradnje između Crne Gore i Republike Slovenije. Rok za realizaciju je 2021–2022. godina. https://www.ucg.ac.me/objava/blog/1275/objava/95231-odobrena-tri-bilateralna-projekta-filozofskom-fakultetu-ucg-2021-2022	6	6
I11 Rukovođenje nacionalnim projektom		**UKUPNO ZA REFERENCU**	**ZA KANDIDATA**
1.	Metode vaspitno-obrazovanog rada za upoznavanje okoline u predškolskom vaspitanju i obrazovanju. Zavod za školstvo Crne Gore, rok za realizaciju 2020-2022. godina.	3	3

KVANTITATIVNO OCJENJIVANJE PEDAGOŠKIH SPOSOBNOSTI

2. PEDAGOŠKA DJELATNOST			
P2 Univerzitetski udžbenik koji se koristi kod nas		**UKUPNO ZA REFERENCU**	**ZA KANDIDATA**
1.	**Doderović, M.** & Popović, Lj. (2016). Praktikum iz regionalne geografije Afrike. Filozofski fakultet i Geografsko društvo Crne Gore, Nikšić. 120 str. ISBN - 978-9940-9798-0-5.	4	4

Gostujući profesor			
P8 Gostujuci profesor na univerzitetima u okruženju koji nisu rangirani u prvih 500		**UKUPNO ZA REFERENCU**	**ZA KANDIDATA**
1.	Od 17. do 22. maja 2021. godine držao sam predavanja na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Osijeku preko programa Erasmus + KA 107. https://www.ucg.ac.me/objava/blog/1275/objava/117320-profesor-doderovic-na-filozofskom-fakultetu-univerziteta-u-osijeku-odrzao-gostujuca-predavanja	2	2
P10 Na master studijama		**UKUPNO ZA REFERENCU**	**ZA KANDIDATA**
1.	Babić, D. (2018). Analiza infrastrukture i održivi razvoj ruralnog prostora opštine Pljevlja: magistarski rad. Filozofski fakultet u Nikšiću. COBISS.CG-ID:8510733.	2	2
2.	Deletić, J. (2018): Regionalni aspekti razvoja Mokre planine : magistarski rad. Filozofski fakultet u Nikšiću. COBISS.CG-ID: 8431373	2	2
3.	Đikanović, R. (2019). Prirodni i antropogeni resursi Nikšićke Župe kao osnova održivog razvoja : magistarski rad. Filozofski fakultet u Nikšiću. COBISS.CG-ID: 8922381.	2	2
4.	Jašović, Lj. (2019). Analiza prirodnih i antropogenih elemenata kao resursa za razvoj turizma opštine Nikšić: magistarski rad. Filozofski fakultet u Nikšiću. COBISS.CG-ID: 8921613.	2	2
5.	Janković, I. (2020). Prostorno-planerski aspekti strateške karte buke na primjeru Glavnog grada Podgorica: magistarski rad. Filozofski fakultet u Nikšiću. COBISS.CG-ID: 19256324,	2	2
6.	Zejak, M. (2021). Prostorno-planerska analiza fizičkih i društvenih komponenti Vraneške doline u cilju otkrivanja njenih razvojnih potencijala : magistarski rad. Filozofski fakultet u Nikšiću. COBISS.CG-ID: 19260420.	2	2
P11 Na specijalističkim studijama		**UKUPNO ZA REFERENCU**	**ZA KANDIDATA**
1.	Bakrač, R. (2021). Župa pivska, geografske karakteristike: specijalistički rad. Filozofski fakultet u Nikšiću.	1	1
Članstvo u komisijama			
P16 Član komisije za ocjenu ili odbranu doktorske disertacije na drugom univerzitetu (koji nije obuhvaćen prethodnim tačkama)		**UKUPNO ZA REFERENCU**	**ZA KANDIDATA**
1.	Popović, Lj (2017). Ostrva i obodni pojas Skadarskog jezera – društveno geografske karakteristike i problemi regionalnog razvoja. Geografski fakultet Univerziteta u Beogradu (član komisije za ocjenu doktorske disertacije).	2	2
Kvalitet nastave			
P17 Kvalitet pedagoškog rada, odnosno kvalitet nastave		**UKUPNO ZA REFERENCU**	**ZA KANDIDATA**
1.	Potvrda od prodekanke za nastavu Filozofskog fakulteta o kvalitetu pedagoškog rada br. 01-2205 od 18.10.2021.	do 5	5

ZBIRNI PREGLED RADOVA I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD	35	106	101	364
2. PEDAGOŠKI RAD	11	61	23	146
UKUPNO	46	167	128	510

ИЗВЕШТАЈ РЕЦЕНЗЕНТА

I ОЦЕНА УСЛОВА

ИСПУЊЕНОСТ УСЛОВА У ПОГЛЕДУ СТЕПЕНА ОБРАЗОВАЊА

Одлуком Сената Универзитета Црне Горе, бр. 03/1789/3 од 15. 12. 2021. године, именована сам за члана Комисије за преглед конкурсног материјала и писање извештаја за избор у академско звање за области *Физичке географије* и *Друштвене географије*, на основном академском и мастеру Студијског програму за географију Филозофског факултета у Никшићу. На основу увида у достављену документацију на конкурс се пријавио један кандидат, др Мирослав Додеровић, ванредни професор на Студијском програму за географију, који изводи наставу из научних области које су у конкурсу наведене. На основу поднете документације, анализе радова и детаљног увида у досадашњи рад кандидата, подносимо следећи Извештај.

На основу приложене и анализиране конкурсне документације, стиче се јасан увид да др Мирослав Додеровић испуњава све услове за избор у звање редовног професора предвиђене Законом о високом образовању, Статутом Универзитета Црне Горе и Правилима и мерилима за избор у академска и научна звања Универзитета Црне Горе. Кандидат је дипломирани професор

географије, магистар и доктор географских наука, ванредни професор, са значајним научним, стручним и педагошким искуством, оствареним у оквиру образовног система Црне Горе.

АНАЛИЗА НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКОГ (УМЕТНИЧКОГ) РАДА (Резиме рецезента о научноистраживачком (уметничком) раду кандидата на основу приложених референци са избором и три научноистраживачка рада (уметничка дјела) за која рецезент сматра да представљају најзначајнији допринос кандидата у извештајном периоду, сагласно Мерилима за избор).

Из приложене документације, коју је проф. др Мирослав Додеровић поднео, види се да је у периоду после избора у звање ванредног професора, као аутор или коаутор објавио 23 библиографске јединице: 1 поглавље у монографији међународног значаја (М2), 2 рада у водећим међународним часописима (индексирани на WoS листама, рангирани у првих 25% часописа по Scopusovom рангирању – категорија Q1), 2 рада у међународном часопису индексиран на AHCI листи (рангиран у првих 75% часописа по Scopusovom рангирању – категорија Q3), 2 рада у међународном часопису (индексиран на AHCI листи – категорија Q4),7 објављених научних радова на међународним научним скуповима (К2) и 4 саопштење на међународним научним скуповима која су штампана у изводу (К4). Научни радови кандидата Додеровића, написани су по савремној научној методологији. Поред тога, саопштења на научним скуповима се одликују прецизношћу у излагању.Објављени радови доказују да кандидат поседује добро познавање најновије научне светске географске литературе. Већина научних и истраживачких радова проф. др Мирослава Додеровића односе се на физичко – географске дисциплине (хидрологију копна, климатологију и заштиту животне средине) и друштвено – географске дисциплине (просторно планирање, туристичку географију, локалну географску средину и методику наставе географије).

Поред наведених научних референци кандидат др Мирослав Додеровић био је уредник једне научне монографије међународног значаја (Р5), рецензент 6 монографија националног значаја (Р8) и рецензент је 1 књиге студијског карактера издате у иностранству (Р9).

У свом истраживачком раду из области географије, дао је научне резултате високог квалитета, који су му донели међународни углед из уже научне области физичке и друштвене географије.

У том погледу је нарочито важан његов рад из 2021. године, у коме је др Мирослав Додеровић први аутор.

1. **Doderović, M.,** Burić, D., Mijanović, I. & Premović, M. (2021). Analysis of river water and air pollution—Pljevlja as a "hot spot" of Montenegro. *Sustainability*, 13(9), 5229, pp. 1-15. https://doi.org/10.3390/su13095229. ISSN: 20711050. Q1.

У раду је презентовано истраживање о квалитету воде реке Ћехотине, као и информације о загађености ваздуха у урбаном подручју Пљеваља. Временски период проучавања је од 2011. до 2018. године. Квалитет воде реке Ћехотине посматран је користећи методу индекса квалитета воде (WQI), засновану на десет физичко-хемијских и микробиолошких параметара са пет хидролошких станица. За испитивање квалитета ваздуха коришћени су подаци о концентрацији PM_{10} честица са станице која се налази у центру Пљеваља. Добијени резултати квалитета вода реке Ћехотине, указујуда је ситуација била алармантна и да је доминирао лош квалитет. Резултати анализе квалитета ваздуха показују да је ситуација сложена и да су Пљевља "врућа тачка" Црне Горе. Професор Додеровић и коаутори уз аналитички осврт дају прецизну анализу кретања годишње, сезонске и дневне средње концентрације честица PM_{10}. Научно аргументовано констатују да су биле изнад прописане граничне вредности током јесени, пролећа и зиме. Истраживање је показало да су честице биле у оквирима нормале једино током лета. Извори загађења су, пре свега ТЕ "Пљевља" као и индивидуална домаћинства. Професор Додеровић и колеге предлажу да је потребно, ради заштите јавног здравља, што пре предузети одговарајуће мере и сугеришу увођење савремене технологије третмана издувних гасова ТЕ "Пљевља" и изградњу топлане која би заменила бројна индивидуална (кућна) ложишта у Пљевљима.

2. Rovčanin Premović, G. & **Doderović M.** (2020). Obnova i revitalizacija spomenika kulture na Crnogorskom primorju oštećenih u potresu 1979. godine. *Prostor: znanstveni časopis za arhitekturu i urbanizam*, 28(2), pp. 412-425. https://doi.org/10.31522/p.28.2(60).15. ISSN: 13300652.

У раду су приказани просторно планерски аспекти обнове и ревитализације споменика културе, оштећених у земљотресу који је погодио Црногорско приморје и Црну Гору 15. априла 1979. године. У земљотресу оштећен је велики број споменика културе, који су представљали обележје идентитета подручја којима су припадали. Последице земљотреса биле су разарајуће и угрожавале су опстанак споменика културе. Проф. Додеровић и ауторка констатују да су на подручјима с највећим оштећењима и с најистакнутијим споменицима културе, нарочито у историјским урбаним структурама, извођене хитне интервенције. Превентивне конструкцијске мере рађене су у циљу заштите споменика од пропадања, рушења и ризика од губитка његових споменичких карактеристика. Ревитализација је рађена по градским зонама: трговима, улицама и појединачним објектима у оквиру историјских структура. Споменицима културе враћене су постојеће и уведене нове туристичке, културне и друштвене функције. Аутори су извршили преглед свих споменика културе, с анализом стања конструкције, категоризацијом оштећења и проценом средстава потребних за санацију. Закључци истраживања јесу да принцип заштите споменика културе треба усмерити у смислу пажљивог планирања и интервенисања у зонама споменика културе, обнове и санације оштећених споменика уз поштовање конзерваторских принципа и услова с циљем очувања историјских и архитектонских особености. У смислу одређивања садржаја и функција према карактеру споменика, неопходно је очување њихове препознатљивости и идентитета. Проф. Додеровић и ауторка констатују да стечена искуства у санирању споменика културе након великог црногорског земљотреса, указују каква се оштећења споменика културе могу очекивати у случају будућих земљотреса или сличних природних катастрофа. Резултати истраживања могу се користити као водич за утврђивања сеизмичке осетљивости, унапређење и начина обнове и поступака ревитализације оштећених споменика културе.

3. **Doderović, M.,** Burić, D., Ducić, V. & Mijanović, I. (2020). Recent and future air temperature and precipitation changes in the mountainous north of Montenegro. Journal of the Geographical Institute Jovan Cvijić SASA, 70(3), pp. 189–201 (SCOPUS). ISSN: 03507599.

Циљ истраживања овог рада су промене температуре ваздуха и падавина на северу Црне Горе у инструменталном периоду (1951–2018) и пројекције до 2100. године. Колашин је изабран, јер надморска висина места је просечна висина северног региона Црне Горе (око 1000 м). Метеоролошка станица није мењала локацију од почетка инструменталних мерења, а испитана је хомогеност (за инструментални период). Резултати за Колашин указују да његова клима постаје све топлија и са чешћим температурним екстремима у позитивном смеру. У инструменталном периоду (1951–2018), средња летња температура (TCу) расте много брже од средње зимске (TW) температуре: тренд TSu= 0,41°C/dekadi и TW= 0,13°C/dekadi. Средња годишња максимална температура (TYx= 0,27°C/dec.) забележила је интензивнији пораст од средње годишње минималне температуре (TYn= 0,23°C/dec.). Такође, готово сви индекси који се односе на максималну температуру показују интензивнији узлазни тренд од тенденције индекса који узимају у обзир минималну температуру. Промене падавина постоје (RY, RW, RSp, Rsu и RA), али су у већини случајева незнатне. Међутим, треба напоменути да је у инструменталном периоду (1951–2018) клима Колашина постала нешто екстремнија у погледу кишних дана. падавински дани су рећи (R0,1, R1, R10 и R20), међутим, незнатно се повећао број дана са екстремним падавинама (R30 и R50). Када је у питању будућност, пројекције EBU-POM модела, форсиране сценаријем A1B, указују на пораст средњих температура ваздуха у 21 века, с тим што би крај 21. века био веома топао. У односу на референтни период (1961–1990), очекује се да ће у периоду 2071–2100 TY бити већи за 3,6°C, као и повећан годишњег броја SU и TDs за 66,8 и 45,9 дана. У односу на референтни период, очекује се да ће у периоду 2071–2100 TYn и TYx порасти за +3,8°C и +4,9°C, респективно. За овај период предвиђено је повећање годишњег броја топлотних таласа (WSDIN= +9) и њихово дуже трајање (WSDI= +2 дана). На подручју мрежног поља којем припада Колашин, пројекције на крају 21. века указују на значајно већи број Tx90(+121 дан) у односу на референтни период, као и на дуже трајање вегетационог периода (GSL = +38 дана). У периоду

2071–2100, према сценарију A1B, у односу на референтни период очекује се смањење просечних годишњих падавина (RY= –10,5%), док ће сушни период трајати дужем а влажни краће (CDD= +4 дана и CWD= –1 дан). Предвиђено смањење годишњег броја скоро свих разматраних падавинских дана (R0.1, R1, R10, R20, R30, R40 и R50) такође указује да се очекује нешто сушнија будућност. Проф. Додеровић са колегама констатује и указује на пројекцију да следи нешто сушнија, али и топлија будућност са чешћим екстремним температурама у позитивном смеру.

Анализа три наведена рада, као и остали радови указују на значајан истраживачки опус из области физичке и друштвене географије (просторних целина или појединих њихових структурних компонената). Из радова се види да кандидат др Мирослав Додеровић има изражени научни афинитет да се бави истраживањем простора, методама, принципима и корелативним везама између природних и друштвених компонената. Кратак синопсис о научним и стручним радовима проф.др Мирослава Додеровића, објављеним у периоду после претходног избора (2017), полазећи од значаја и специфичности научних и стручних области којима се бави – физичка и друштвена географија, уверени смо да приложени радови (референце) говоре о оригиналном и завидном научно-истраживачком раду, што кандидата препоручује за редовног професора.

Кандидат Мирослав Додеровић руководилац је билатералног пројекта «*Сличности и разлике између обалних и континенталних средњовјековних градова на простору Словеније и Црне Горе*». Пројекат је је резултат научне и технолошке сарадње између Црне Горе и Републике Словеније. Носилац пројекта је Филозофски факултет Универзитета Црне Горе, а рок за реализацију је 2021/22. година. Пројекат се ослања на чињенице које су заједничке црногорској и словеначкој географији, историји, затим просторном и урбаном уређењу, а по којој се приморски градови значајно разликују од градова у унутрашњости. Те разлике постоје у административном или самоуправном положају града (урбаној морфологији), у урбано-социјалној структури (положају трговца и занатлија унутар урбаних структура), у географско-историјској политичкој ситуацији у којој су се налазили градови смештени у културном и друштвеном контексту. На први поглед да се уочити да приморски градови на тлу Словеније и Црне Горе имају више заједничког од градова у њиховој унутрашњости. Главни задатак пројекта је усмерен на истраживање сличности и разлика између приморских градова у Словенији и Црној Гори. Поред наведеног пројекта, кандидат проф. Мирослав Додеровић учествовао је као активни истраживач у пројекту «*Креирање геопросторне базе података потенцијалне соларне инсолације за територију Црне Горе*». Реализатори овог пројекта били су: Филозофски факултет и Грађевински факултет Универзитета Црне Горе. Пројекат је успешно реализован. Такође, значајно је споменути међународну активност кандидата на два COST пројекта: *Islamic Legacy: Narratives East, West, South, North of the Mediterranean (1350–1750)* (2018–2023) i *People in Motion: Entangled Histories of Displacement across the Mediterranean (1492–1923)* (2018–2023).

Са задовољством можемо констатовати, да је на основу научних резултата и учешћа у научним пројектима, ванредни професор Мирослав Додеровић испунио услове за избор у звање **редовног професора**.

АНАЛИЗА ПЕДАГОШКЕ ОСПОСОБЉЕНОСТИ (Резиме резултата педагошког рада, са наглашеним резултатима из званичних студентских анкета, оцене приступног предавања, оцене инаугурационог предавања)

Кандидат за избор у академско звање, ван. проф. др Мирослав Додеровић, има радни стаж више од 30 година у универзитетској настави. У последњем изборном периоду изводио је предавања из области наведених у конкурсу. Сви предмети су заступљени на основним и мастер студијама Студијског програма за географију. Осим наведеног, изводио је наставу из предмета *Планирање сеоских насеља* на Архитектонском факултету у Подгорици, наставу на Машинском факултету у Подгорици, на предмету *Просторно планирање*. На постдипломским студијама Архитектонског факултета изводио је наставу из предмета *Архитектура, екологија, пејзаж и крајолик*. За наведене предмете које предаје користи референтну домаћу и страну литературу. Кандидат др Мирослав Додеровић био је ментор за израду радова на специјалистичким и мастер студијама. Био је ментор радова на постдипломским студијама из области просторног планирања. Кандидат је ангажован као професор на докторским студијама из области просторног планирања на следећим предметима: *Управљање пројектима у просторном планирању, Регионална политика ЕУ* и *Југоисточне Европе, Просторне политике ЕУ*. Од 17. до 22. маја 2021. године професор Мирослав Додеровић држао је гостујућа предавања на Филозофском факултету Свеучилишта у Осијеку преко програма Erasmus + KA 107. Важно је констатовати да је кандидат Мирослав Додеровић први аутор *Практикума из регионалне географије* (2016. година). Кандидат поседује високу општу културу, таленат, посвећеност, колегијалност, иновативност и изузетан осећај за академски рад.

Према наведеним подацима можемо констатовати да кандидат професор Мирослав Додеровић испуњава све законом предвиђене педагошке норме за избор у звање редовног професора. Као руководилац Катедре за регионалну географију на Географском факултета Универзитета у Београду, била сам у прилици да се упознам са педагошким радом др Мирослав Додеровића. То се манифестује кроз добро познавање садржаја физичке и друштвене географије. Кандидат поседује развијене савремене предавачке компетенције, добру и квалитетну, динамичну и вишесмерну комуникацију са студентима и колегама. На свим студијским програмима и факултетима, на којима је реализовао наставу, на Универзитету Црне Горе је добијао високе оцене од стране студената у евалуацијама његовог рада.

II ВЕРИФИКАЦИЈА БОДОВАЊА

ЗБИРНИ ПРЕГЛЕД УКУПНОГ БРОЈА РЕФЕРЕНЦИ ПО ОБЛАСТИМА ДЕЛАТНОСТИ И БОДОВА

Дјелатност	Број радова		Број бодова	
	Послије избора	Укупно	Послије избора	Укупно
1. НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКИ РАД	34	105	103	366
2. ПЕДАГОШКИ РАД	11	61	23	146
УКУПНО	**45**	**166**	**126**	**512**

III МИШЉЕЊЕ ЗА ИЗБОР У ЗВАЊЕ

(Јасан закључак о испуњености услова за избор у одговарајуће звање и мишљење, сагласно Мерилима за избор у звање)

У закључку може се констатовати да је проф. др Мирослав Додеровић, после избора у звање ванредног професора, остварио изузетне научноистраживачке међународне резултате и значајна педагошка остварења. Поред тога, кандидат је вишеструко испунио високе услове за избор у звање редовног професора на Универзитету Црне Горе. У претходном петогодишњем периоду за укупну научно-истраживачку делатност остварио је **103** поена, чиме је увелико премашио захтевани број бодова. Посебно истичемо шест објављених научних радова у светским часописима (SSCI и AHCI листа), који се налазе у категорији **Q1–Q4** и где је остварио значајних **42,3** поена. Поред тога, важно је споменути поглавље у монографији међународног значаја код престижног светског издавача. Наведене бројке указују да има скоро три пута више поена од траженог по критеријумима за избор у академска звања од 2019. године, које је Савет за високо образовање донео, за област друштвених и хуманистичких наука (члан 7, одредба Б). Тиме је кандидат др Мирслав Додеровић вишеструко испунио услове за избор у више звање и пружио изузетан допринос развоју и међународном позиционирању географске науке и Филозофског факултета Универзитета Црне Горе.

Стога с изузетним задовољством предлажемо Већу Филозофског факултета и Сенату Универзитета да ванредног професора др Мирослава Додеровића изабере у академско звање

РЕДОВНОГ ПРОФЕСОРА за следеће наставне области: **Физичка географија и Друштвена географија** на Студијском програму за географију Филозофског факултета у Никшићу.

РЕЦЕНЗЕНТ

Проф. др Мила Павловић, редовни професор Географског факултета Универзитета у Београду

ИЗВЈЕШТАЈ РЕЦЕНЗЕНТА

I ОЦЈЕНА УСЛОВА

ИСПУЊЕНОСТ УСЛОВА У ПОГЛЕДУ СТЕПЕНА ОБРАЗОВАЊА

Одлуком Сената Универзитета Црне Горе, бр. 03/1789/3 од 15. 12. 2021. године, именован сам за члана Комисије за разматрање конкурсног материјала и писање извештаја за избор у академско звање за област: Физичка географија и Друштвена географија, на Студијском програму за географију Филозофског факултета у Никшићу.

На основу приложене конкурсне документације, стиче се јасан увид да се ванредни професор др Мирослав Додеровић благовремено пријавио на Конкурс објављен у дневном листу „Побједа“ од 15.10.2021. године, за избор у звање за области: Физичка географија и Друштвена географија на Студијском програму за географију на Филозофском факултету у Никшићу. Анализа те документације, поред осталог, показује да је др Мирослав Додеровић стекао квалитетно образовање, најприје на редовним студијама на Филозофском факултету у Никшићу, а затим на постдипломским студијама на Географском факултету Универзитета у Београду. За постигнути успјех у току редовних студија (просјечна оцјена 9,55) награђен је 1990. дипломом „Луча“, па је од Министарства науке Републике Црне Горе добио, као један од најбољих студената Универзитета стипендију за даље усавршавање у струци, школске 1990/91. године. Постдипломске студије, смјер Регионална географија завршио је на Географском факултету у Београду са просјечном оцјеном 9,80. На истом факултету 13. X 1998. одбранио је магистарску тезу „Пива, савремене регионално – географске промјене“, а 13. I 2005. године и докторску дисертацију „Регионало-географске промјене у долини Таре“, и тиме стекао степен доктора географских наука. Све ово, дакле, као и резултати његовог научно истраживачког, стручног и педагошког рада, упућује на закључак да је ванредни професор Мирослав Додеровић испунио све услове за избор у звање редовног професора у складу са „Законом о високом образовању“, „Статутом Универзитета Црне Горе“ и „Правилима и Мјерилима за избор у академска и научна звања“.

АНАЛИЗА НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКОГ (УМЈЕТНИЧКОГ) РАДА (Резиме рецензента о научноистраживачком (умјетничком) раду кандидата на основу приложених референци са избором и три научноистраживачка рада (умјетничка дјела) за која рецензент сматра да представљају најзначајнији допринос кандидата у извјештајном периоду, сагласно Мјерилима за избор)

Анализирајући достављену библиографију, закључили смо да се ванредни професор Мирослав Додеровић темељно бави истраживањем бројних релевантних питања и проблема у областима физичке и друштвене географије. Он је у својим радовима дао вриједан допринос мултидисциплинарном приступу истраживању, што представља перспективан приступ у савременим истраживањима, на којима данас инсистира међународна истраживачка заједница. Из приложене бибиографије анализираћемо три сљедећа рада:

1. **Doderović, M.**, Mijanović, I., Burić D. & Milenković, M. (2020). Assessment of the water quality in the Morača River Basin (Montenegro) using water quality index. *Bulletin of the Serbian Geographical Society*, 100(2), pp. 67–81 (SCOPUS). ISSN: 0350-3593. У раду Assessment of the water quality in the Morača River Basin (Montenegro) using water quality index, проф. Додеровић и коаутори ове студије утврдили су квалитет ријечне воде у ријеци Морачи, коришћењем WQI метода. Предност WQI методе је у томе што се може прилагодити на локалне географске услове, те да су сви разматрани параметри спојени у један број, који приказује реалну слику еколошког стања ријека. Требало би напоменути да WQI методологија има одређена ограничења, јер не узима у обзир неке важне параметре, као што су подаци о анорганском загађењу (нпр. метали). WQI се може израчунати чак и ако нису узети у обзир сви параметри. Стога, у будућим истраживањима било би пожељно примијенити овај индекс у комбинацији с осталим методама за процјену квалитета воде. Ипак, многе земље у свијету и код нас у региону усвојиле су методу WQI у службену употребу, а однедавно је користи и државна Агенција за заштиту природе и животне средине Црне Горе. Агенција за заштиту Републике Србије (SEPA) прилагодила је ову методу својим потребама и развила SWQI (Српски индекс квалитете воде). За потребе овог рада, SWQI је израчунат коришћењем SEPA калкулатора. SWQI је израчунат на темељу 10 параметара физичко-хемијског и микробиолошког квалитета ријечне воде Мораче, Зете и Цијевне. Подаци су коришћени са 12 хидролошких станица за раздобље од 2010 до 2018. Резултати добијени у овом раду показују да опште стање није обесхрабрујуће, осим ријеке Мораче у профилу Градског колектора (39-71 SWQI) а дијелом у низводном дијелу тока.
Наравно, ово је озбиљан проблем, поготово што се ради о дијелу ријеке Мораче која протиче кроз најнасељеније и пољопривредно најактивније дјелове Црне Горе (Подгорица и Зетска равница). Пад квалитета воде у доњем дијелу ријеке Мораче резултат је повећане количине отпадних вода из града и околини Подгорице (најнасељенији дио Црне Горе) и пољопривредне дјелатности (Зетско поље, Љешкопоље), али и илегално одлагање отпада. Неповољна хидролошка ситуација у некима годинама, као што је 2011. (најнижи протицаји на ријеци Морачи у инструменталном периоду), додатно је погоршала квалитет ријечне воде. У сваком случају, потребно је идентификовати изворе загађења и примијенити одговарајућу технологију, како би се ријешио проблем (не) третмана отпадних вода и на тај начин смањило загађење ријеке Мораче у њеном доњем току. Добијени резултати могу послужити као добра основа за преглед општег стања квалитета ријечне воде у сливу ријеке Мораче
2. Burić, D. & **Doderović, M.** (2021). Changes in temperature and precipitation in the instrumental period (1951–2018) and projections up to 2100 in Podgorica (Montenegro). *International Journal of Climatology*, 41(S1), pp. E133–E149 (potvrda o vodećem autorstvu).https://doi.org/10.1002/joc.6671. ISSN: 08998418.. У овом чланку истичемо да је проф. Додеровић водећи аутор. Рад приказује резултате анализе неколико параметара температуре и падавина у инструменталном периоду у главном граду Црне Горе- Подгорици, за период 1951–2018. Аутори користе најновије резултае неколико регионалних климатских модела (RCM) развијених за западни Балкан, резултате моделирања температуре и падавина за период 2011–2100, ALADIN, HIRHAM i RACMO и моделе за сценарије RCM4.5 и RCM8.5.

За посматрани период од 68 година (1951–2018), прорачуни тренд јасно показује да температура расте. На то указују сви анализирани температурни параметри(TY, TW, TSp, TSu, TA, TYx, TYn, FD, ID, SU, TD, TR, T35+ i T40+). Иако сезонске и годишње количине падавина не показују значајније промјене у инструменталном периоду, клима Подгорице је постала сушнија и екстремнија, јер је значајно смањен број дана са падавинама ≥1 mm (R1). С друге стране, број дана са падавинама је повећан за ≥40 и 50 mm (R40 и R50). Предвиђене промјене разматраних параметара падавина су у већини случајева незнатне. Добијени резултати показују да постоји велика сагласност између пројекција температура три кориштена модела. Што се тиче падавина, чини се да је њихово моделирање сложеније, јер су видљиве квалитативне и квантитативне разлике у пројекцијама модела будућих промјена сезонских и годишњих сума (RY, RW, RSp, RSu и RA), односно броја дана падавина (R0.1, R1, R10, R20, R30, R40 и R50). Пројекције кориштених модела показују да се у будућности може очекивати топлија клима са више екстремних температура и падавина у мрежном подручју којем Подгорица припада. Иначе, часопис International Journal of Climatology је изузетно престижан за објављивање. Истичем да се поменути часопис у задњих 20 година налази у категорији Q1.
3. Burić, D.B., Dragojlović, J.M., Milenković, M.D., Popović, L.Z. & **Doderović, M.M.** (2018). Influence of variability of the East Atlantic Oscillation on the air temperature in Montenegro. *Thermal Science*, 22(1), pp. 759–766. https://doi.org/10.2298/TSCI170710211B. ISSN: 03549836. У овом раду дати су резултати који су настали на основу

анализе климатских особности Црне Горе. У Црној Гори се све чешће јављају максималне и минималне дневне температуре које имају топлије вриједности. То значи да долази до повећања учесталости дневних температурних екстрема у позитивном смислу (према топлијим условима). У већини случајева тренд температурних екстрема је значајан, посебно током љетне и прољетне сезоне. Већина научника вјерује да је глобално загријавање посљедица антропогених утицаја. Други сматрају да на њега снажно утичу природни фактори који утичу на температуру, падавине и друге елементе, а о равнотежи постоје различита мишљења о утицају природних и антропогених фактора на климу. Енергетски утицај појединих фактора се разликује просторно и временски. Резултати истраживања о повезаности промјена температуре ваздуха у Црна Гора и флуктуација ЕАО, за период од 60 година (1951-2010) дати су у овој студији. Процјена утицаја ЕАО за дати период од 60 година показује да варијабилност утиче на испитиване температурне параметре у Црној Гори, како на просјечне сезонске вриједности, тако и на учесталост екстремних догађаја приказаних кроз климатске индексе. Најбоља повезаност је добијена за љетну сезону – коефицијент корелације је око 0,50-0,70. Иако су вриједности корелације ниже него за љетну сезону, веза је статистички значајна и за остала годишња доба. То значи да се ЕАО варијабилност и флуктуација температуре ваздуха на територији Црне Горе у великој мјери дешава током цијеле године. Према нашим процјенама, ЕАО има највећи утицај на разматране температурне параметре током љета. Строго статистички, током љетње сезоне, утицај ЕАО на температурне флуктуације процјењује се између 30% и 40%. Током осталих годишњих доба, ефекат ЕАО је мањи. Креће се између 5% (јесен) и 20% (зима и прољеће). Ове процјене треба сматрати приближним, јер је сигурно да варијације у другим осцилацијама такође имају свој утицај, као што је, на примјер, НАО и медитеранска осцилација.

Колега Додеровић руководилац је билатералног пројекта **Сличности и разлике између обалних и континенталних средњовјековних градова на простору Словеније и Црне Горе**, који је резултат научне и технолошке сарадње између Црне Горе и Републике Словеније. Циљ пројекта је идентификовати могуће сличности и разлике између градова у унутрашњости Црне Горе и Словеније, с циљем утврђивања постоје ли неке заједничке одреднице које би могле бити идентификоване као опште карактеристике средњовјековних градова и њихова туристичка идентификација. Носилац пројекта је Филозофски факултет Универзитета Црне Горе, а рок за реализацију је 2021/22. година. У групи међународно важних научно истраживачких – активности кандидата М. Додеровића су два COST пројекта: Islamic Legacy: Narratives East, West, South, North of the Mediterranean (1350 1750) (2018–2023) i People in Motion: Entangled Histories of Displacement across the Mediterranean (1492–1923) (2018–2023).

На основу прегледа радова из области физичке и друштвене географије, наведених у класификационој библиографији кандидата можемо констатовати да се он у својим истраживањима фокусира на научно релевантне проблеме из области за које је конкурс расписан, примјењујући при томе истраживачку методологију сходно истраживачком питању. Према томе, сви радови, из групе научно-истраживачке дјелатности, задовољавају услове за избор у више академско звање професора М. Додеровића, који је, уз истакнуто, веома активан на међународном плану и интернационализацији Универзитета Црне Горе.

АНАЛИЗА ПЕДАГОШКЕ ОСПОСОБЉЕНОСТИ (Резиме резултата педагошког рада, са наглашеним резултатима из званичних студентских анкета, оцјене приступног предавања, оцјене инаугурационог предавања)

Ванредни професор Мирослав Додеровић је до сада био ангажован на бројним географским дисциплинама: хидрологија копна, климатологија, регионална географија Црне Горе, просторно планирање и методика наставе географије. Он у овом послу више од 30 година педагошког искуства, стиченог на почетку као сарадник, а затим као асистент приправник и асистент на Одсјеку за историју и географију, те као доцент и ванредни професор на Студијском програму за географију Филозофског факултета у Никшићу, на Машинском и Архитектонском факултету у Подгорици и на Привредној академији у Новом Саду. У раду са студентима примјењује провјерене педагошке методе и иновације са циљем модернизације наставе и рјешавања практичних проблема исте. Уз добру организацију наставе, посједује способност да ауторски интерпретира и подстиче интересовање студената за физичку и друштвену географију. На основу увида у наставни ангажман на различитим географским дисциплинама, који је изискивао максималну посвећеност, високо квалитетан рад и знање, који су годинама мјеродавно оцијењивани високим оцјенама од стране студената, мишљења сам да др Мирослав Додеровић има високи ниво педагошке компетентности. Све ово потврђује његову запажену педагошку оспособљеност и наглашен педагошки квалитет који га препоручују за академско звање редовног професора.

II ВЕРИФИКАЦИЈА БОДОВАЊА

ЗБИРНИ ПРЕГЛЕД УКУПНОГ БРОЈА РЕФЕРЕНЦИ ПО ОБЛАСТИМА ДЈЕЛАТНОСТИ И БОДОВА

Дјелатност	Број радова		Број бодова	
	Послије избора	Укупно	Послије избора	Укупно
1. НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКИ РАД	34	105	103	366
2. ПЕДАГОШКИ РАД	11	61	23	146
УКУПНО	**45**	**166**	**126**	**512**

III МИШЉЕЊЕ ЗА ИЗБОР У ЗВАЊЕ

(Јасан закључак о испуњености услова за избор у одговарајуће звање и мишљење, сагласно Мјерилима за избор у звање)

На основу разматрања конкурсног материјала и вишегодишњег непосредног праћења рада и професионалног развоја канидидата, као и на основу свега што сам претходно изложио, сматрам да ванредни професор Мирослав Додеровић, својим резултатима у области научно – истраживачког, стручног и педагошког рада, испуњава све услове за избор у звање редовног професора, прописане Законом о високом образовању, Статутом Универзитета Црне Горе, те Правилима и Мјерилима за избор у акадмска и научна звања Универзитета Црне Горе. Посебно истичем шест објављених научних радова у међународним часописима (SSCI и AHCI листа), који се налазе у категорији Q1–Q4 и гдје је остварио значајних 42.3 поена. Ови радови га додатно препоручују као врсног истраживача на међународним адресама географске науке. Стога, са задовољством предлажем Сенату Универзитета Црне Горе, да ванредног професора Мирослава Додеровића изабере у звање **редовног професора** за области **Физичке географије** и **Друштвене географије** на Студијском програму за географију Филозофског факултета.

РЕЦЕНЗЕНТ

Др Слободан Касалица,
редовни професор у пензији
Филозофски факултет у Никшићу

ИЗВЈЕШТАЈ РЕЦЕНЗЕНТА

I ОЦЈЕНА УСЛОВА

ИСПУЊЕНОСТ УСЛОВА У ПОГЛЕДУ СТЕПЕНА ОБРАЗОВАЊА

Одлуком Сената Универзитета Црне Горе, бр. 03/1789/3 од 15. 12. 2021. године, именован сам за члана Комисије за разматрање конкурсног материјала и писање извештаја за избор у академско звање за област: *Физичка географија* и *Друштвена географија*, на Студијском програму за географију Филозофског факултета Универзитета Црне Горе.

На основу приложене и анализиране конкурсне документације, стиче се јасан увид да се др Мирослав Додеровић благовремено пријавио на расписани конкурс и да испуњава све услове за избор у звање редовног професора предвиђене Законом о високом образовању, Статутом Универзитета Црне Горе, те Правилима и Мјерилима за избор у академска и научна звања Универзитета Црне Горе. Ријеч је о дипломираном професору географије, магистру и доктору географских наука, са завидним научним, стручним и педагошким искуством, оствареним у оквиру образовног система Црне Горе.

АНАЛИЗА НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКОГ (УМЈЕТНИЧКОГ) РАДА (Резиме рецезента о научноистраживачком (умјетничком) раду кандидата на основу приложених референци са избором и три научноистраживачка рада (умјетничка дјела) за која рецезент сматра да представљају најзначајнији допринос кандидата у извјештајном периоду, сагласно Мјерилима за избор)

Анализа библиографске документације показује да се др Мирослав Додеровић бави широким спектром теоријски изазовних и егзистенцијално важних тема које припадају подручју природне и друштвене географије, физичке, хидрологије копна, климатологије, регионалног и просторног развоја, животне и локалне географске средине, у којима се користи релевантну научну и истраживачку методологију уз наглашен интердисциплинаран приступ темама. Простор Црне Горе и његови развојни аспекти представљају тежиште интересовања кандидата. Др Мирослав М. Додеровић уводи у научно-истраживачки простор ове, у црногорском контексту младе научно-истраживачке дисциплине, теме од значаја, које представљају нужан и потребан квалитет у процесу просторног развоја, просторне политике у Црној Гори. У радовима се домаћи контекст, системски или на институционалном нивоу компарира са релевантном методологијом која припада савременим теоријама и праксама физичке и друштвене географије. Резултати његовог рада су презентовани у научним монографијама код међународних издавача, чланцима објављеним у престижним научним часописима који су индексирани у светским базама SSCI и AHCI (Q1–Q4), као и зборницима са научних скупова. Кандидат је сам и у коауторству објавио већи број од научних радова, а међу њима посебно издвајамо следеће радове:

1. Burić, D. & **Doderović, M.** (2020). Projected temperature changes in Kolašin (Montenegro) up to 2100 according to EBU-POM and ALADIN regional climate models. *Idojaras*, 124(4), pp. 427–445. http://doi.org/10.28974/idojaras.2020.4.1. ISSN: 03246329. Овај рад је имао за циљ да одреди величину потенцијалне промене температуре у Колашину (север Црне Горе) према пројекцији два модела (EBU-POM i ALADIN), односно три сценарија (A2, RCP4.5 и RCP8.5). Сва три сценарија дају значајно пораст температуре до краја 21. века. У поређењу са базним периодом (1981–2010), пројекције указују да ће просечна годишња температура у периоду 2071–2100 бити виша од +2,2 (4,5) до +3,6 °C (A2 и RCP 8,5). RCP 8.5 је нешто екстремнија варијанта у односу на тај сценарио. Међутим, с бројним температурним параметрима који се узимају за Колашин, сценарио A2 предвиђа интензивније промене од RCP 8.5, што није било очекивано. На пример, у периоду 2071–2100, према сценарију A2, годишњи просек SU и TD бројева ће бити +66,9 и +50,3 дана већи од базног периода, док RCP 8.5 пројектује +45,4 и +23,2 дана. То сугерише да RCP сценарији су поузданији од SRES, што је и логично јер су двоструко веће резолуције, од A2 (RCP = 12,5 km, A2 = 25 km). У сваком случају, резултати истраживања неколико температурних параметара приказаних у овом раду показују да колашинска клима има тенденцију загријавања са фреквентнијим вишим и максималним и минималним температурама. Ови резултати могу помоћи доносиоцима одлука да предузму неке мере ублажавања и прилагођавања на потенцијалне климатске промене у будућности у овој локалној географској средини. Проф. Додеровић и коаутор констатују да Црна Гора као медитеранска држава има значајане потенцијале за коришћење соларне енергије.

2. Lješević, M. & **Doderović, M.** (2020). On Regional Aspects of Vertical Distribution of Montenegrin Population. *Quaestiones Geographicae*, 2020, 39(1), pp. 93–98 (ESCI, SCOPUS). ISSN: 20816383. У раду је приказана демографска структура током друге половине 20. века. У Црној Гори су се десиле значајне промене у демографском развоју и дистрибуцији. На почетку овог периода дистрибуција становништва била је у складу са природним факторима и достигнутим нивоом развоја у индустријском, комуникацијском и туристичком развоју, али и са урбаним условима живота. Градови и урбана насеља су повећана 2,4 пута или за око 202.000 становника. Рурална насеља су, напротив, доживјела демографску ерозију. Тако је 2003. године било 28 насеља без сталног становништва (1961. године само једно); 100 насеља имало је до 100 становника (1961. нула), 127 насеља имало је од 11 до 25 становника (1961. 2), 140 насеља 26-50 становника (1961. 48), а 395 насеља или свако треће сеоско насеље имало је до 50 становника (1961. 51). Узроци ових промјена могу се приписати неуједначеном регионалном развоју. Најважније негативне последице очитују се у нарушавању демографске основе у Црној Гори и дехуманизацији земљишта узрокованом прерасподелом становништва. Ови процеси и тенденције су и даље присутни. Неопходно је дефинисати циљеве и дугорочну стратегију у демографској популационој политици и поред свега њену подваријанту у политици редистрибуције.

3. Burić, D., Dragojlović, J., Penjišević-Sočanac, I., Luković, J. & **Doderović, M.** (2019). Relationship Between Atmospheric Circulation and Temperature Extremes in Montenegro in the Period 1951–2010. Climate Change Adaptation in Eastern Europe, pp. 29-42. Springer. https://doi.org/10.1007/978-3-030-03383-5_3. ISBN: 978-3-030-03382-8. У раду су дата досадашња истраживања односа атмосферске циркулације и температурних екстрема у Црној Гори у периоду 1951–2010. Аутори констатују да спроведена истраживања указују на повећање максималних и минималних дневних температура у посљедњим деценијама, што је праћено растом учесталости екстремних догађаја. Приказу се везе између температурних и атмосферских циркулацијских поља у Црној Гори користећи 9 WMO-CCL/CLIVAR екстремних климатских индекса. Подаци о атмосферској циркулацији односе се на 11 образаца телеконекције анализираних по сезонским временским размацима. Процена утицаја одређених образаца телеконекције показала је значајну повезаност са екстремним догађајима у Црној Гори. Израчунати резултати су показали најјачи утицај EA, MO, WeMO, EAWR и AO током зимске сезоне, док је слабији утицај израчунат за NAO и SCAND. Најбољи утицај се постиже за EA и AO током пролећа, док су летње температурне варијације повезане са EA, AMO, EARP, SCAND и NAO. Јесења сезона показала је јаку повезаност са EA, SCAND, AMO, EAWR MO и AO.

Поред анализираних радова важно је истаћи кандидатов допринос у реализацији међународних пројеката. На пројекату "Сличности и разлике између обалних и континенталних средњовјековних градова на простору Словеније и Црне Горе" кандидат Додеровић је руководилац са црногорске стране. Пројекат је резултат научне и технолошке сарадње између Црне Горе и Републике Словеније. Носилац пројекта је Филозофски факултет Универзитета Црне Горе. Задатак пројекта је истражити и указати на разлике и могуће сличности између обалних и унутрашњих градова у Словенији као и у Црној Гори. Планирано је да резултати пројекта буду презентовани кроз међународну конференцију која ће се одржати у Црној Гори на јесен 2022.године. Радови са конференције биће објављени код међународног престижног издавача. Важно је споменути учешће на два међународна COST пројекта: *Islamic Legacy: Narratives East, West, South, North of the Mediterranean (1350–1750)* (2018–2023) и *People in Motion: Entangled Histories of Displacement across the Mediterranean (1492–1923)* (2018–2023). На основу приложене и анализиране документације могу констатовати да кандидат Мирослав Додеровић испуњава све услове за редовног професора.

АНАЛИЗА ПЕДАГОШКЕ ОСПОСОБЉЕНОСТИ (Резиме резултата педагошког рада, са наглашеним резултатима из званичних студентских анкета, оцјене приступног предавања, оцјене инаугурационог предавања)

Ванредни професор Мирослав Додеровић је досадашњу педагошку каријеру, дугу око тридесетак година, провео на Студијском програму за географију. Током ванредне професуре држао је наставу на предметима: *Хидрологија копна, Просторно планирање, Рурални развој, Географија заштићених подручја* и *Планирање сеоских насеља*. На основним студијама при изради дипломских радова био је ментор неколико пута, а поред тога и више од десет пута члан комисија за одбрану завршних радова. Био је ментор неколико мастер радова и члан двије комисије за за оцену подобности тема на Географском факултету Универзитета у Београду. Такође, члан је Комисије за докторске студије на Филозофском факултету у Никшићу. Крајем маја 2021. године био је гостујући професор преко програма ERASMUS на Филозофском факултету у Осијеку.

У свом досадашњем раду др Мирослав Додеровић је показао изузетну одговорност и креативност у наставном процесу. Његова предавања су заснована на сталном укључивању бројне релевантне литературе и научних резултата и метода из геонаука. Подстиче студенте на активно учешће у наставном процесу, упућује их на теренска истраживања, радионице и рад у институцијама у земљи и иностранству. Кандидат има изузетно добру академску комуникацију са студентима, даје им подршку и пружа помоћ у њиховој наставној, научној и стручној афирмацији. Колега Додеровић има изузетно високе оцена педагошког рада у студентским анкетама током целокупног претходног изборног периода. Високе оцене је добио због изузетног педагошког дара, односа према наставном процесу и подршке коју пружа својим студентима. Све наведоно указује да се ради о изузетно квалитетном педагогу и наставнику.

II ВЕРИФИКАЦИЈА БОДОВАЊА

ЗБИРНИ ПРЕГЛЕД УКУПНОГ БРОЈА РЕФЕРЕНЦИ ПО ОБЛАСТИМА ДЈЕЛАТНОСТИ И БОДОВА

Дјелатност	Број радова		Број бодова	
	Послије избора	Укупно	Послије избора	Укупно
1. НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКИ РАД	34	105	103	366
2. ПЕДАГОШКИ РАД	11	61	23	146
УКУПНО	**45**	**166**	**126**	**512**

III МИШЉЕЊЕ ЗА ИЗБОР У ЗВАЊЕ

(Јасан закључак о испуњености услова за избор у одговарајуће звање и мишљење, сагласно Мјерилима за избор у звање)

На основу Закона о високом образовању, Статута Универзитета Црне Горе и у складу са Мјерилима за избор у академска звања, а имајући у виду број и квалитет објављених радова, као и образовни и стручни рад кандидата, мишљења сам да ванредни професор Мирослав Додеровић испуњава услове за избор у звање редовног професора. Својим односом према географској науци и настави показао се као веома компетентан, темељан и студиозан универзитетски професор и научни истраживач. Он је осавременио, обогатио и упапредио наставни процес на Студијском програму за географију. Посебно истичемо шест објављених научних радова у светским часописима (SSCI и AHCI листа), који се налазе у категорији **Q1–Q4 и гдје је остварио значајних 42.3 поена** и тиме испунио више од траженог за избор у више академско звање.

На крају могу да закључим да у складу са Мјерилима за избор у звање, и имајући у виду остварене резултате и квалитет научног рада др Мирослава Додеровића, карактеристике, квалитет и обим његовог педагошког и стручног рада, мишљења сам да он у потпуности испуњава све захтеве истакнуте у Мјерилима за избор у академска и научна звања за избор у **редовног професора** за следеће наставне области: **Физичка географија и Друштвене географија** на Студијском програму за географију Филозофског факултета у Никшићу.

РЕЦЕНЗЕНТ
Проф. др Милутин Љешевић,
редовни професор Географског факултета
Универзитета у Београду

Na osnovu člana 32 stav 1 tačka 29 Statuta Univerziteta Crne Gore (Bilten UCG, br. 337/15 i 447/19), a u vezi sa članom 11 stav 2 Etičkog kodeksa Unverziteta Crne Gore (Bilten UCG, br. 467/19), na predlog rektora, Senat Univerziteta Crne Gore, na sjednici od 28.12. 2021. godine, donio je

ODLUKU
O IZMJENI ODLUKE O IMENOVANJU
ETIČKOG ODBORA UNIVERZITETA CRNE GORE,

I

U Odluci o imenovanju Etičkog odbora Univerziteta Crne Gore , br. 03-3112 od 27.09.2019 godine i br. 03-5162/2 od 23.12.2020. godine, član 1 stav 1 tačka 4, mijenja se i glasi:

" 4. Dr Dušan Krcunović, docent na Filozofskom fakultetu Univerziteta Crne Gore."

II

Odluka stupa na snagu danom donošenja.

Br: 03-2140
Podgorica, 28.12.2021. godine

SENAT UNIVERZITETA CRNE GORE
PREDSJEDNIK
Prof. dr Vladimir Božović,rektor

Na osnovu čl. 32 stav 1 tačka 29 i čl. 88 stav 9 Statuta UCG (Bilten UCG, br. 337/15 i br. 447/18), Senat Univerziteta Crne Gore, na predlog rektora, na elektronskoj sjednici od 28.12.2021. godine donio je

ODLUKU
O IZMJENI ODLUKE O OBRAZOVANJU
NAUČNOG ODBORA
SENATA UNIVERZITETA CRNE GORE

I

U Odluci o obrazovanju Naučnog odbora Senata Univerziteta Crne Gore, br. 03-1563 od 17.05.2019. godine i br. 03-476/2 od 07.04.2021. godine član 1 stav 3 tačka 5, mijenja se i glasi:

PREDLOG ODLUKE-Tačka 3

UNIVERZITET CRNE GORE
Filozofski fakultet
Broj:
Nikšić,

Na osnovu čl. 64 stav 2 tačka 8 i 65, a u vezi člana 88 stav 13 Statuta Univerziteta Crne Gore i Izvještaja recenzenata za izbor u akademsko zvanje kandidata dr Miroslava Doderovića objavljenog u Biltenu UCG br. 547 od 30.12.2021. godine, Vijeće Filozofskog fakulteta je na sjednici 02.02.2022. godine, donijelo

O D L U K U

Predlaže se Senatu Univerziteta Crne Gore da **dr Miroslava Doderovića** izabere u akademsko zvanje *redovni profesor* za oblasti: Fizička geografija i Društvena geografija, na Filozofskom fakultetu.

DEKANKA

Prof. dr Tatjana Novović

Dostaviti:
- Senatu Univerziteta Crne Gore
- Uz Zapisnik sa sjednice Vijeća Fakulteta
- a/a